

Duyên Khởi qua What - How

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[11/05/2026 - 02:21 - anhlibrary]

Rất là nhiều thế hệ Việt Nam mới hiểu làm đó là... tôi biết nói này sốc lắm, nhưng không nói không được. Mình giúp người ta phải nói thiệt. Là sau mấy chục năm làm phật tử, hùn hạp cúng dường rồi quen biết Chư Tăng, có nghe Pháp, nghe tai, rồi nói vậy là tu. Về già, lên chùa cắt một cái tóc tiện nghi, có tủ lạnh, có máy lạnh, rồi cái áo tu chơi toàn là soa, silk không à. Rồi quần là, áo lụa, đôi cái tông qua màu khác, rồi chiều xay sinh tố hoặc là nấu súp xương gà xay nát ra, rồi lược lại. Các vị ăn kê cha các vị mắc mớ gì tôi, nhưng mà nhiều vị họ sử dụng những cái tiện nghi đó nhưng không phải vì nhu cầu mà vì đó là hưởng thụ, nghe kịp không? Thì chiều họ không có ăn, họ cho đó là giữ giới. Họ không có nghe nhạc, họ tưởng đó là giữ giới. Trong khi họ cầm cái phone họ chat tùm lum trong đó, mà nếu mà nói trên cái giới mà giới hình thức thì đúng, họ không có phạm, giới nội dung có phạm. Tôi rầu các vị, tôi nói đạo tôi hay giảng tôi hay nói nặng, tôi thù cái loại Việt Nam mà tiếng Việt thì đã quên mà tiếng Mỹ chưa kịp giới, biết loại đó không? Có hiểu nội dung với hình thức không? Tôi đã bị rồi, tôi giảng nhiều lắm, tôi biết. Mình chẳng mong mình nói cả buổi mới xác nhận rằng nó không có phân biệt được hai cái đó là cái gì. Chứ nói đừng có buồn, ngày xưa trong nước, chỉ làm nội trợ không có đọc sách. Cho nên nhiều cái từ ngữ họ không biết. Sao này ra nước ngoài là chủ tiệm nail, rồi có tiền đeo đồ tay vậy đó. Vô chùa làm đại gia rồi cứ tưởng ở Mỹ biết nói tiếng Mỹ, có nhiều loại tôi còn thù nữa nè. Tiếng Mỹ nói không rành, mà nói tiếng Việt thích pha tiếng Mỹ. Nó pha banh cái câu nói đó luôn. Mà tiếng Mỹ ngọng, mà tiếng Việt pha.. con cái gì chứ nói cái chuyện này là luôn luôn là con say no. Tức là chuyện chút xíu vậy cũng ráng nhét vô cho bằng được. Cancel, rồi delay, cái đó Mỹ nó gọi là complaine, nguyên 1 câu tầm tầm khoảng chừng 1 phút là nó chen vô cho nát hết câu tiếng Việt Nam, mình tưởng chắc là professor trong trường nó mới chen dữ dội vậy, chắc nó quên tiếng Việt. Mà tới hồi gặp thằng Mỹ, nó lại không biết tiếng Mỹ. Tiếng Việt thì nó đã quên rồi.

Cho nên có cái thằng đó nó mới đi qua đây theo cái diện hôn nhân, đi có 6 tháng, nó trở về quê, nó thăm quê nó quên tiếng Việt, nó lớ lớ, lớ lớ, thì nó ra cái chợ của cái xã. Nó mặc ở trên cái áo màu con két của Hawaii, dưới này cái quần sọt, đeo đầu lâu vậy đó, tóc thì nhuộm highlight, đeo bông tai, làm việt kiều, nó ra nó gặp cái bà tám quen hồi 6 tháng trước, nó ra nó gặp cái trái thanh long nó hỏi trái gì vậy? trái thanh long. Nó hỏi ăn làm sao vậy? Cái bà nói ăn nhả hột. Lúc đó nó hết hồn nó hỏi hột nhiều làm sao nhả? mà chưa có xẻ ra sao mà biết nó hột nhiều? Xạo vừa vừa, thì ra là nó nỏ. Nó cầm trái thanh long hỏi trái gì vậy? Ăn làm sao vậy? ăn nhả hột chứ ăn làm sao.

Cho nên là cái chuyện mà hồi nãy tôi nói cái chuyện tu hành mà tu hành như tôi tả đó, xét trên giới hình thức thì không có phạm. Nhưng xét trên giới nội dung thì phạm, vì sao?

Vì giới hình thức là gì? Là you không làm những cái chuyện đó qua thân, qua khẩu. Khổ, biết qua thân, khẩu không? Khổ nữa, đã bị rồi, cái bà đó bà nói tiền sanh duyên là nhờ có tiền nó nảy ra cái duyên vậy đó. Thì cái chuyện mà mình làm bậy bạ mà qua thân, khẩu thì gọi là hình thức. Còn cái mà nó ém trong đây, ém hàng trong đây (cái đầu), gọi là ý nghiệp, nội dung. Thì có những cái chuyện ta không làm có nghĩa là ta chỉ sạch trên hình thức thôi. Mà tại sao Phật kêu mình giữ Bát giới là Phật muốn mình giữ lục căn thanh tịnh. Buổi chiều là không nghĩ đến chuyện ăn nữa, nghĩa là mình tu cái lưỡi, tu cái mũi, rồi cái gì nữa? tu cái đầu, vì sao? Là bởi vì khi anh không có ăn thì anh không có nghĩ đến cái chuyện đó nữa, mà tôi thấy, tôi không phải tò mò, tôi không phải là người xét nét, chẳng hạn như không thấy, nhưng nó nằm trên mặt mình sao không thấy. Giữ Bát giới mà giấc chiều nó đem đồ bày cuốn chả giò, để mai chiên. Tôi thấy lấy thịt băm ra hầm ở trên lò, hầm súp hầm cho nó nhừ, để mai ăn phở. Ok, cái chuyện đó thì cái chuyện đó quý vị không làm thì ai làm, nhưng mà nếu nói rõ ràng, nếu đó là người đệ tử ruột của tôi, nếu đó là mẹ của tôi mà muốn tu thì tôi cũng can. Bởi vì ngày Bát quan là mình không có... có hiểu không? Còn chuyện mà tôi biết tôi nói cái này nhiều người ở trong nói là Sư khó quá, OK, tùy. Nhưng mà nếu mà nói cho rõ ràng, nếu đó là người ruột tôi thì khuyên không có nên. Bởi vì nếu như vậy thì giữ chi cho nó

uồng, cái công nhin ăn buổi chiều nó đói, đói phải đói cho đáng, hiểu không? Đàng này không dám nghe nhạc, không dám coi phim mà bày ra một đồng đồ như vậy, bầm bầm, sứt sứt, bầm bầm, sứt sứt để nấu ngày mai ăn, còn hỏi tôi nữa, mình ném có phạm không? Tôi nói khi cô bày một đồng thì cô đã phạm rồi. Phạm giới tinh thần, giới nội dung. Còn giới hình thức thì OK. Mà hể cô tu cái gì thì cái quả nó dừng lại ở đó, hiểu không? Mình trông nhân thì mình sẽ ăn nhân. Không thể nào trông nhân mà ăn sâu riêng, cái chuyện đó tôi cũng chưa nghe nói, hiểu không? Mình trông cái gì thì mình ăn cái đó. Mình giữ giới kiểu gì thì mai này cái con đường tu chứng của mình sẽ được cái tương ứng cái đó, hiểu không?

Ví dụ như hôm nay mình thường ngồi thiền, thì đời sau gặp Phật thì tu thiền rất là nhanh. Hôm nay mình nghe Pháp, ngày sau mình gặp Phật, mình nghe Pháp, mình hiểu rất là nhanh. Đời này mình tu Tứ Niệm Xứ, đời sau gặp Phật mình tu Tứ Niệm Xứ rất là nhanh. Hiểu không? Còn nếu đời này mình giữ giới mà giữ giới nội dung, thì đời sau gặp Phật, cái chuyện giữ giới mình chấp nhận rất là nhanh. Còn nếu đời này mình chỉ giữ giới hình thức thì đời sau gặp Phật.

- Một là mình nghe nói giới mình sợ.

- Hai là mình cũng tiếp tục giữ giới hình thức, tôi nói có nghe kịp không? Tức là bây giờ mình tu kiểu gì thì mai này mình gặp Phật thì mình cũng bồn cữ soạn lại. Đây là lý do vì sao mà trong Kinh Đức Phật dạy có 4 cái kiểu tu chứng.

- Kiểu một, tu khó mà đắc dễ.

- Tu khó đắc khó.

- Tu dễ đắc dễ.

- Tu dễ đắc khó.

Có nhớ 4 cái này không? Mà cái đó ai, ai là người sắp đặt cái đó cho mình? Mình. Tự nhiên Đức Phật từ bi, trí tuệ trùng trùng như vậy mà có người thọ giới với Ngài rồi họ vô núi họ ở mấy chục năm, muỗi cắn banh xác mới đắc, đói le lưỡi luôn, bệnh không có thuốc uống, lạnh không có chăn đắp. Còn khát thực thì bữa có, bữa không mà mất mấy chục năm. Có nhiều vị Phật tịch rồi mà họ còn phạm. Mà các vị biết cái phước mà gặp Phật đâu phải nhỏ. Được làm người, được gặp Phật, được nghe Pháp, được xuất gia đâu phải là phước nhỏ, mà kiếp đó là kiếp chót là A La Hán đó chứ. Vậy, nhưng mà...OK, kiểu tu kiếp trước.

Cho nên gặp Phật là mình chỉ gặp, có nghe chút đỉnh vậy thôi chứ còn vô núi mấy chục năm Phật tịch rồi mình coi như là chống gậy bắt đầu mới bèn đắc. Có vị đắc vào phút cuối hấp hối nữa. Còn có vị mới 7 tuổi, Phật chỉ nói một câu thôi, tất cả là đồ giả, do duyên mà có, đắc A La Hán, Lục Thông, Tam Minh và Bốn Trí Vô Ngại, 7 tuổi. Từ đó về sau, đi vô lượng thế giới như là đi trong nhà vậy, chỉ 7 tuổi thôi. Quý vị nghe có thể không có tin. Tại vì sao? Vì chiều hôm qua không xong, thì sáng nay xong sớm, có hiểu câu đó không? Chiều hôm qua không xong thì sáng nay xong sớm, có nghĩa là người ta đã nỗ lực hết mức. Cho nên chiều hôm qua có nghĩa là kiếp trước họ không đắc, kiếp này họ gặp Phật họ làm cái rệt. Chiều hôm qua không xong thì hôm nay xong sớm.

Còn mình thì sao? Hôm qua 12:00 giờ mình đã nghỉ rồi. Công việc nó dở dang, nó còn nhiều lắm, cho nên sáng nay là một núi việc, còn họ là hôm qua họ làm tới 8:00 giờ tối rồi, có hiểu tôi nói cái gì không? họ làm tới 8:00 giờ tối họ mới đi, cho nên sáng nay đó là họ ra họ cũng quẹt cái là xong. Còn mình đó là 12:00 giờ trưa là mình nắng không ưa, mưa không chịu, ghét gió, kỳ mùa sương gì đó, cái 12:00 giờ đó là mình thảnh, vô mình ngủ, mình ngáy phì phì, cho nên là bữa sáng hôm nay 2 người cũng cùng ra làm việc nhưng mà người ta ra người ta quẹt quẹt xong rồi, còn mình thì còn một núi việc, hiểu chưa?

Thì đạo Phật, tu hành giải thoát cũng y chang như vậy, có người gặp Phật, họ cũng chỉ quẹt quẹt cái là họ xong việc. Còn mình mất mấy chục năm, Phật tịch rồi, mình bị già, bị bệnh, hấp hối rồi mới chịu đắc. Trước sau cũng đắc thôi, ghét nhiều người họ nỗ, họ nói mình tu mình đâu có sợ khó, mình tu mình đâu có sợ khổ. Già là chuyện tự nhiên, bệnh là chuyện tự nhiên. Nhưng các vị tưởng tượng đắc lúc còn trẻ nó tốt hơn đúng không? Dạ, họ nói con cái chuyện giàu nghèo không quan trọng. Họ nói vậy là để họ khỏi bó thí, họ khỏi hào sảng. Nhưng các vị biết, khi mà mình không giữ giới mình bị bệnh, bị tai tiếng, bị tâm thần, biết chuyện đó không? Vì 5 giới đó, nó giúp cho mình là:

- Thứ nhất là khi giữ giới sát xanh là mình được trường thọ không bệnh nê.

- Giữ giới trộm cắp là coi như tài sản kiếp sau của mình là OK nè.
- Giữ giới tà dâm là đường tình cảm của mình kiếp sau là OK, biết chuyện đó không? Giữ giới tà dâm đời sau sanh ra được chồng thủy chung, vợ thủy chung. Chưa hết, đó là về tình cảm nam nữ, rồi về tình cảm xã hội, người giữ giới tà dâm thì đi đâu cũng được người ta thương, biết chuyện đó không? có những người mình nhìn mặt họ mình thấy ghét thì nó có nhiều nguyên nhân hoặc là họ sân nhiều, hai là họ không có giới đó.

- Giữ giới nói dối là sao? Đời sau sanh ra là nói gì người ta cũng tin, mà hơi thở thơm, răng đẹp, miệng đẹp và đặc biệt là cái người mà hay nói dối sanh ra họ dễ bị những cái nghiệp mà mình không có tưởng được.

Thí dụ họ hay bị dị tướng, cao một cách khó coi, thấp một cách khó coi, mập một cách khó coi, và ốm một cách khó coi. Những cái đó nó nhiều nhân lắm, chứ không phải chỉ có nhân nói dối không nha, nhớ nhe, nhiều nhân nhưng mà trong đó có nhân nói dối, vì sao? vì trong Kinh nói, vì cái tật mình hay chỉnh sửa, nói dóc mà, chỉnh sửa, thêm bớt. Có nói không, không nói có, chuyện ít nói nhiều, chuyện nhiều nói ít. Chính vì cái kiểu nói đó về sau cái người mình là nó y chang như vậy đó. Vì hồi đó mình chỉnh sửa mà chỉnh sai đó, bây giờ tự nhiên cái chỗ đó không cần có, cái nó phì ra, cái chỗ đó cần có cái nó lõm vô, ghê vậy đó.

- Còn giới uống rượu, sử dụng các cái chất loạn trí, đời sau sanh ra, nhẹ là thiếu khả năng tập trung, nhớ rất dờ, biết loại người đó không? có không? Đây hết mà giả bộ giấu, tức là nhớ rất dờ. Rồi ăn rồi đi phục người ta, trời ơi sao con phục Ngài quá, Ngài nhớ từng lum, vấn đề là tại mình dờ chứ không phải người ta giỏi, có hiểu cái đó không? Kiểu nịnh đầm đó, nó hẹn với gái, nó hẹn mà nhỏ đó tới trễ, cái nhỏ đó xin lỗi, nó nói không, em không có trễ, anh tới sớm. Thật ra là nhỏ đó trễ 4 tiếng.

Thì ở đây cũng vậy, nhiều khi không phải là người ta hay mà là mình dờ quá. Các vị có biết không? so với những gì tôi đọc, cái mà tôi nhớ chỉ là 1/4 thôi, mà đọc tôi đọc nhiều lắm, tôi nói mất vệ sinh nha, tôi không thể nào mà tôi vô toilet mà không có cái để đọc. Tôi không có rời chữ được, tôi tôi ngủ, tôi phải liếc mắt một chút, rồi nửa đêm nhiều khi mà tôi dậy tôi đi uống nước hoặc tôi đi toilet, tôi trở vô, tôi tỉnh, rồi tôi quơ tay, tôi kiếm gì đó tôi liếc mắt một chút rồi tôi mới đi ngủ. Nó quen vậy đó, đọc nhiều, bên Tàu có nhà văn Lỗ Tấn, ông còn có một cái tên là Trước Tác Đăng Nhân thì cái sổ sách mà ông viết là bằng cái chiều cao của ông. Còn sách mà tôi đọc thì nếu mà so với cái trọng lượng của tôi là được cả chục lần, hiểu không? nếu tôi 50kg thì sách tôi đọc tính bằng tấn. Thì có nghĩa là đọc chừng đó mà những gì tôi kể cho bà con nghe nó chỉ là một phầ..không phải 1/4, chỉ là 1/10, lý do tại sao mà bà con nhớ dờ là tại vì không phải là tôi giỏi, mà vì bà con dờ quá. Đó là một chuyện.

Chuyện thứ hai, ai mà có mặc cảm cho rằng mình nhớ dờ, tôi nói cái này cho nghe nè, đừng nói với ai nó kỳ. Không có cái tên nào mà nhớ dờ hết, mà do nó lo nhớ tầm bậy nhiều quá. Cái tủ của nó chứa toàn là nùi giẻ không hà, quần rách không hà, hiểu không? Nó không có chỗ nó chứa đồ đạc hoàng có tin cái đó không? nói cái mặt nó đơ ra, nó không hiểu, chiều nay về thử đi, gom hết nùi giẻ nhét vô tủ thì tự nhiên mấy cái đồ đạc hoàng nó văng ra ngoài, hiểu không? hời nầy trên xe máy sư có nói chuyện đó rồi. Nhà nhà, người người đều chứa rác. Chùa Pháp Luân bây giờ có mấy cái phòng mà toàn là đồ tào lao không? Chùa Bửu Bôn, Pháp Vân, Liên Hoa, chùa nào cũng có mấy kho chứa rác không? vứt thì tiếc. Còn Thái Lan mà chùa Wat Phra Yai mà tui biết là mấy căn phòng đẹp lộng lẫy, lót sàn bằng gỗ quý, Mà nhìn lên, ở ngoài mình nhìn vô là bàn ghế mà gãy chân đầy hết, cứ để đó sửa, mà ma nào sửa? Thế là khách Tăng tới ở chen chút như là một ổ chó vậy đó. Mà trong khi đó những căn phòng lộng lẫy để dành đựng rác ở trong. Tôi xài cái chữ ổ chó thì nó nặng nhưng mà sự thật. Bởi vì cái chỗ đó dọn được thế là khách Tăng đến chen vô đó ở. Mà những cái phòng lộng lẫy, cầu thang lên gỗ quý thì chứa toàn là bàn ghế không. Lu hủ, chậu, bụi bậm, ô chuột đầy hết, mèo nó vô nó để ở trống, tại sao vậy? Là bởi vì khi mình chứa đồ tào lao thì không có chỗ để chứa cái khác nha.

Thì ở đây cũng vậy rồi. Cái trí nhớ của các vị không có kém đâu, không có tệ đâu, mà các vị cứ nhớ chuyện tào lao nhiều quá. Thí dụ như mới quen được cô này có một tuần là quý vị kể vanh vách về bà. Bà này gốc Bến Tre, chồng bà là người Mỹ Tho mà ông chồng có ông bố làm đại úy ở Đà Lạt, có thời gian đi hành quân ở vùng 1 miền trung, rồi về vùng 2 Tây Nguyên, Vĩnh Long. Rồi 75 ở tù

ở Hà Giang, rồi sau đó về... ông ở tù đầu 9 năm rưỡi, rồi ông về vượt biên, tạm qua đảo ở 6 tháng... có nghĩa là quen nhau một tuần mà nhớ ban hành về cái cuộc đời của bà này, thì hỏi làm sao mà nhét cái này (quyển sách) vô chỗ nào. Mà tôi nói có đúng không? quen có một tuần mà người ta để ra ở đâu? Quê ở đâu? ở tù bao lâu? rồi có bao nhiêu cái trục trặc diễn ra. Khi mà cô đi thăm nuôi chồng, rồi sao đó vượt biên bị cái gì trên biển, rồi để con ra bị ban khỉ, ban cua, cái gì đó là biết hết. Mà những cái đó là mình có một cái khuynh hướng là rất thích chứa trong đầu của mình. Hôm qua có nói chuyện khổ Tương Duyên không? Có nghĩa là nhân và quả phải có cái qua lại, anh phải có cái điểm tương ứng để cho những cái đó nó mới vô được. Tại sao mà thằng Trí nó thích chơi với thằng Tèo mà nó không thích chơi với thằng Bi, thằng Bo, tại sao vậy? Tại vì tụi nó có thể có khả năng qua lại. Nghe kịp không?

Cho nên sáng nay là mình ôn lại tổng quát và nội dung của 12 Duyên và 24 Duyên. Mà tôi để ý lắm, tôi nghĩ là cái phước của tôi, tôi không có đủ power như là thầy Minh Niệm, Pháp Hòa hay sao đó, mà bà con coi thường, nói giỡn thì nghe mà kêu chuyện nghiêm túc thì không có nhớ.

Tôi nói cái này quan trọng nghe là nó đục cái mặt nó ra vậy nè, mà tới hồi nhắc lại thì quên. Như ngày hôm qua cái câu hỏi này nè là tôi đã trả lời mỗi ngày. Như sáng nay tôi hỏi bà con một chuyện, bà con nhớ toàn bộ Phật pháp chỉ là chữ HOW và chữ WHAT, mà cứ gật như thế này mà hỏi nó đờ cái mặt ra.

- Học về 12 Duyên khởi để biết cái WHAT, để biết cái gì mà nó đã cấu tạo ra cái dòng luân hồi.
- Còn học về 24 Duyên hệ là để biết HOW, tức là 12 cái đó nó quan hệ với nhau như thế nào? Nhớ không? khổ thiệt. Sáng nay ông Long đi mất tiêu?
- Đây là 12 là WHAT.
- 24 là HOW.

Nhớ không? 12 là WHAT tức là biết cái gì đã cấu tạo nên cái dòng sanh tử. Cái gì đã cấu tạo nên cái Thân và Tâm này. Đó là học về 12. Còn mình học về 24 Duyên.... học về 12 là học về cái WHAT, cái gì cấu tạo ra cái này (Thân và Tâm).

Còn học về 24, là học về cái HOW tức là cái 12 kia nó tương quan với nhau như thế nào? Có nghĩa là tương quan sao ta? Nhân có trước hay nhân có sau? Có nhớ cái đó không?

- Tức là A giúp B bằng cách có trước.
- A giúp B bằng cách có sau.
- A giúp B bằng cách là cùng có mặt.
- A giúp B bằng cách là vắng mặt.

Chiều nay về khỏi học, tôi cảm ơn quý vị, bây giờ tôi luyện một cái đặc biệt lắm, tôi đi trên đường mà trời xanh, mây trắng, nắng vàng, tôi cảm ơn một ngày trời đẹp. Một cái ngày trời đẹp tôi cũng cảm ơn, một ngày trời mưa tôi cũng cảm ơn. Nhờ cái ngày trời mưa đó mình được ở nhà, thay vì người ta bị quân chân, thì mình ở nhà mình coi phim Đại Hàn, coi cái thằng kia nó phục hồi trí nhớ chưa, hiểu hông? Cho nên đó là.... Đó là phải nói với mình ai phục hồi trí nhớ trước.

Tôi thương chỗ đó, không có để bụng, nói không có giận mà giảng không có hiểu, thì là tôi thấy bà con mấy năm đầu tôi đi dạy, giảng thấy bà con không hiểu tôi buồn lắm, trời ơi bao nhiêu tâm huyết, mình nói bằng tâm huyết và sắp tỏ huyết mà họ không hiểu, họ còn đòi xin tí huyết mình nữa. Nhưng mà bây giờ tôi giảng mà bà con không hiểu thì tôi đề nghị đến một phương trời khác. Nên tôi mới đổi vé, bay đi kiếm mới khá. Bây giờ đối với tôi, hôn nhân thất bại nó không phải là một nỗi khổ niềm đau, mà nó là một cơ hội để tôi tìm được một vòng tay khác. Cái vấn đề là mình có đủ cái hào khí trượng phu hay không? Cho nên người ta nói để đo nhiệt độ, người ta dùng nhiệt kế, để đo sức khỏe đàn ông người ta dùng vợ kế, thì khi mà tôi giảng mà bà con hiểu chậm quá thì tôi bèn đi về một phương trời khác. Tôi đi mà lòng không có bịn rịn vấn vương, tôi đang cảm ơn quý vị đã tiễn tôi một cách rất là ngoạn mục. Tôi sợ nhất là phải tiễn nhau mà lưu luyến nán ná, còn đặng này tiễn nhau phải xài tới dầu gió mắt mới đỏ được.

Thì mình học về 12 Duyên là mình biết cái gì nó cấu tạo nên dòng luân hồi của mình. Và mình học về 24 Duyên là để mình biết cái quan hệ giữa 12 đó với nhau nó ra sao, hiểu hả? Tôi thề độc là tôi chưa từng thấy ai giảng mà nó rõ, mà nó bình dân như vậy. Tôi không dám nói tôi hay, nhưng mà mềm như vậy tôi chưa từng thấy mà bà con biết không? Đến tàu hủ nước đường mà các vị nhai

không nổi thì tôi nghĩ vô nước biển ghen. Tàu hủ nước đường mà nhai không nổi thì cái răng nó yếu lắm rồi.

Trong mấy cái người tôi quen ở trong nước có một bà đó chuyên môn cung cấp line support cho các cơ sở y khoa, mỗi lần tôi nhìn quý vị tôi nhớ bà, ở đây biết line support không?

Tôi nói hoài các vị còn nghe không? cái chuyện mà một đứa bé lọt lòng mẹ là một cái hình ảnh một thời khắc rất là thiêng liêng, là vì sao? vì hình ảnh một đứa bé vừa chào đời nó cho mình một cái bài học đẹp về cuộc sống và đời tu. Đứa bé trong mấy tháng trời trong bụng mẹ nó phải sống nhờ vào cái nguồn dinh dưỡng của mẹ ban cho thông qua cái cuồn rún, thông qua cái dây nhau. Nhưng ngay lúc nó lọt lòng mẹ, thì bà y tá hoặc bà mụ phải cắt cái nhau đó. Cái vết cắt đó nó quan trọng như là chữ ký của ông Washington đặt lên cái hiến chương, hiến pháp của nước Mỹ. Tại sao tôi nâng nó lên đến cái tầm như vậy? Tại bởi vì kể từ khi cái hiến pháp nó được ký thì kể từ đó cái nước Mỹ đã sang trang đi vào một cái diện mạo mới, một cái sinh mệnh mới. Thì một đứa bé khi mà cái nhát cắt của cô y tá để...các vị biết cái cuồn rún, cuồn nhau đó, đó là một cái dấu ấn xác định rằng kể từ bây giờ đứa bé đã vĩnh viễn, đã thật sự bắt đầu bước đi đầu tiên, sống độc lập với mẹ. Nó sẽ nhờ mẹ bú mớm một thời gian rồi sau đó nó ăn baby food, ăn cơm nghiền, cơm xay, ăn cháo lỏng và từ từ nó đi bằng đôi chân của nó và rồi có một ngày nó chạy, nó chơi, nó biết thương người dân. Rồi có một ngày nó không muốn mẹ nó nhìn theo chân nó nữa, có biết chuyện đó không? thằng nhóc nó lạ lắm. Có một lúc mẹ xa nó không chịu, cái lúc nó lớn nó biết quê, đưa nó đi học, nó đuổi về, nó sợ bạn thấy là mẹ dốt. Tôi thấy cái đó nhiều, hồi đó đi xa một chút nó khóc, bây giờ đưa nó đi nó thấy mấy thằng bạn nó đi một mình, nó muốn như vậy đó. Nó sợ bạn nó thấy nó bị dốt, nó đuổi mẹ nó về, nhiều thằng nó lưu manh vậy đó. Bên Thụy Sĩ tôi biết, nó đeo cái cặp nó đi lum khum vậy nè, nó thấy bạn nó, nó quay lại nó phát tay, nó sợ bạn nó thấy là nó nhục, nó hèn, nó thấy nó hèn rồi từ từ nó biết thương người dưng, biết thương người dưng không? ở đây mình toàn là do người dưng để ra không, giả bộ không biết.

Có 2 thằng nó chơi thân với nhau lắm, thằng Tèo và thằng Tí, hai thằng nó thương nhau lắm, thằng Tèo nó nói..nó nghe người ta nói nó bắt chước, tao lớn lên tao lấy em gái mày để mình tiếp tục làm bạn nữa, cái thằng Tèo nói thằng Tí không có được, tao thương mày lắm nhưng mà nhà tao bà con lấy nhau không à, ông ngoại tao lấy bà ngoại tao, má tao lấy ba tao, chứ nhà tao không lấy người dưng, có hiểu không? Tại vì tất cả đều là bà con hết, cậu với mợ tao lấy nhau, bởi vì mợ là bà con của tao, cậu là bà con của tao mà lấy nhau trước kia. Tao thương mày lắm nhưng mà tao thấy không có được. Nhà tao là người thân lấy nhau không à, bà con lấy nhau.

Cái câu chuyện đó nó sâu tựa bể, nó cao như trời là vì sao? Vì đứa bé nó không hề hiểu rằng Cậu và mợ vốn dĩ không là gì của nhau hết. Nhưng mà vào một ngày đẹp trời hoặc xấu trời hai người quen nhau và lấy nhau về làm khổ đời nhau hoặc là vun xén hạnh phúc cho nhau. Mình tưởng thành mình hiểu cái quan hệ cậu và mợ, ba má, ông bà, chồng vợ, nó là một cái quan hệ rất là tương đối, có đó và có thể mất đó, và đối với một người lớn mình hiểu ngầm rằng cái khái niệm mà xui gia, chồng vợ là một khái niệm xã hội có đúng không? Nhưng mà tụi nó không hiểu, tụi nó hiểu là hằng số bất biến, nó hiểu sanh ra làm cái đùng một phát trên trời rớt xuống là có một người gọi là cậu và một người gọi là mợ liền, tưởng như vậy và từ đây cho tới ngày chết thì cậu muôn đời là cậu và mợ muôn đời là mợ nó tưởng như vậy nha.

Thì ở đây cũng vậy khi không học về 12, 14 thì mình cứ nhiều kiếp mình cứ sống với ý niệm cái này là tôi, cái này là của tôi, hiểu không? hể có cái tôi là có cái của tôi, mà hể có cái tôi, có cái của tôi thì nó mới nảy ra cái chuyện tôi bị xúc phạm, tôi được vuốt ve, hiểu không ta? Đó là có cái tôi. Còn hể có cái của tôi thì có cái bạn tôi, thù của tôi mà hể có cái tôi của tôi, có bạn của tôi, có cái thù của tôi, có cái tôi thích và có cái tôi ghét. Mình tưởng cái đó có thiệt, giống như thằng nhỏ nó tưởng là mợ với cậu là trên trời rớt xuống là có sẵn, hiểu không? Hiểu không? Cho nên là chính vì nó tưởng có sẵn cho nên nó mới từ chối thằng kia là không có được vì gia đình tao là bà con lấy nhau không à. Hiểu không? Cái sâu của câu chuyện nó nằm chỗ đó.

Còn mình cũng vậy. Do mình không hiểu là mọi thứ là đồ ráp. Chính vì vậy cho nên mình mới khổ. Tôi nhớ một cái ông đó bị tai nạn xe cộ, chân ông bị dập nát, người ta thay cái chân của một người mới mất. Thì mỗi lần ban đêm ông đi tiểu, ông đi tắm, ông sợ, bởi vì ông biết cái này là của mình, còn cái này là của cái thằng chết rồi, hiểu không? khổ tâm lắm. Thì ông chạy lên ông gặp sư phụ,

ông thiền sư, ông nói sư phụ ơi, con khổ quá, tối con đang ngủ ngon, con gãi gãi, con dụi mình chết cha, con mới gãi chân của thằng kia, có hiểu không? Con sợ quá sư phụ ơi làm sao bây giờ? con cắt con bỏ rồi... bỏ thì... mà giữ thì kỳ quá, tối... mà hên ráp chân đàn ông chứ ráp chân nữ, đi tiểu chân đứng chân ngồi mệt nữa. Thì... Sư phụ ông nhẹ nhàng, ông rót ly nước, ông nói bình tĩnh, bình tĩnh, con ngồi xuống sư phụ hỏi, đâu con kéo cái quần con lên cho sư phụ coi hai cái chân coi, ông ngạc nhiên, ông kéo lên, sư phụ hỏi cái chân nào của con, cái chân nào của thằng kia? Ông nói dạ, chân trái của con, còn chân phải? nó cắt bỏ rồi. Trước khi cắt nó là của ai? Dạ là của con. Của con mà sao nó bỏ con nó đi? Hiểu không? Hay vậy đó, chân phải của con cắt bỏ rồi sư phụ. Trước khi cắt nó là của ai? là của con. Của con mà sao nó bỏ con nó đi? Nay mai cái thằng bên đây nó buồn buồn nó cũng đi nữa, vậy hai cái này cái nào của con, cái nào của thằng kia? dạ không có cái nào hết, vậy về ngủ đi cha, có hiểu không?

Người ta nói rằng có một cái sự khác biệt rất là lớn giữa hai cái hãng hàng không của Nam Hàn và Bắc Hàn. Với Nam Hàn mỗi lần máy bay trực trặc người ta đổi phi công...ờ người ta đổi máy bay. Còn Bắc Hàn mỗi lần máy bay trực trặc đổi phi công, hiểu không? phân biệt 2 cái đó không? Bên Nam Hàn, máy bay mà trực trặc thì nó đổi máy bay khác. Còn Bắc Hàn mà máy bay trực trặc nó đổi phi công thì nó hỏi là thằng nào dám lái, leo lên lái. Thì ở đây cũng vậy, thì mình có thể thay pin hoặc thay máy. Mà có trường hợp mình thay cái khác là thay cái gì? Thay người chỉnh máy.

Tôi gặp quý vị tôi muốn giảng sâu, tôi thề là tôi không hề giỡn, ép quá mà, lần nào sáng đứng trước chùa tôi cũng đứng trước bàn Phật tôi khẩn hôm nay con không giỡn mà quý vị làm cho tôi lỡ hẹn với Ngài hoài, hứa với Ngài xong rồi lại giỡn tiếp.

Tất cả những cái làm nên vũ trụ, làm nên cái dòng luân hồi, làm nên cái sự hiện hữu của chúng ta, đều được gọi chung là một chữ Duyên. Chữ Duyên ấy nó nằm gọn ở trong, trong cái gì ta? trong 40 cái duyên này? 40 hay 30? 12 cộng 24 là mấy chục? Cũng còn nhớ. Nó đều nằm gọn trong mấy chục Duyên đó và trong đó khi mình học về 12 Duyên là để mình biết rõ cái WHAT, biết rõ cái gì nó đã cấu tạo nên vũ trụ, nên chúng sinh, nên dòng luân hồi của từng người.

Còn mình học về 24 là mình học về cái chữ HOW, là con số 12 đó nó đã làm việc như thế nào, hiểu? Muốn cất cái nhà này mình phải cần đến bao nhiêu người thợ và bao nhiêu vật liệu, đó gọi là WHAT. Nhưng mà HOW là mấy người thợ đó họ đã làm sao, họ đã dựng được cái nhà này. Họ làm sao mà xi măng, cát đá nó sẽ trở thành những khối bê tông, nó sẽ trở thành tường, trở thành nền, hiểu không? đó gọi là HOW, rồi.

Mà bây giờ Duyên thì nhiều quá, tới mấy chục cái lận. Thôi bây giờ sáng nay là tôi dành thời giờ để tôi ôn cho bà con. Điều kiện hay là Duyên ở đây nó như sau.

Những gì mà thuộc về thói quen của mình, nó cũng đủ tạo nên vũ trụ và cái chum luân hồi cho mình, cái đó đúng hay sai? đúng thì gặt, không đúng thì cải. Những gì gọi là thói quen, nó đủ để tạo nên vũ trụ và con người của mình, có tin không? thí dụ như tôi thường thích cái đó, tôi thường ghét cái đó, tôi thường làm cái đó, tôi thường nghĩ chuyện đó, tôi thường nói chuyện đó, chính những cái này nó tạo nên cái nghiệp đầu thai các cồi đúng không ta? Và do có người đầu thai các cồi nên mới có các cồi đúng không? Mà tại sao các vị chọn cái hướng hành động này mà không chọn cái hướng hành động kia? Bởi vì thói quen, đúng chưa? hôm qua tôi có nói, tất cả thói quen của chúng ta, đến từ 2 nguồn, đó là thích và ghét.

Vì muốn chạy trốn cái gì đó cho nên chúng ta làm rất là nhiều việc để chạy trốn nó, đúng không?

Và trong cái quá trình mà cố ý chạy trốn thì cái quá trình đó nó tạo nên một cái vết hằn trong tâm thức của mình đúng không? Không hiểu hả? nhìn tôi chớp chớp mắt, ngộ. Nó lạ, chuyện vậy mà không hiểu. Tức là khi mình cố ý mình chạy trốn cái gì đó, mà cái đó nó kéo dài nó trở thành một cái vết hằn. Có nhiều người bị chồng đánh riết. Cho nên họ đi làm về, họ bước chân tới cửa họ nghĩ là thằng chồng sẽ nhào ra nó đập, hiểu không? Lâu ngày nó thành ra một cái vết hằn, có khi là mai một thằng chồng nó chết rồi, mình vô cái cửa mình cũng... Cái đó có không? Giống như mỗi lần mà tôi về đến Houston tôi nhớ cái đám mà nói hoài không hiểu, tôi sợ chứ. Lúc đến đây tôi co rúm người rồi tôi quay trở lại liền vậy đó. Cái đó gọi là một cái vết hằn. Rồi đi đâu tôi thấy cái mic, tôi hết hồn cái, tôi nói vậy chứ tôi sợ chứ. Cho nên đi ngang cái chỗ...đề chữ linh quy, tôi hết hồn, tôi sợ, cái đó gọi là...cũng giống như mấy người tại sao họ sợ kim chích, thật ra họ lớn rồi, cái chuyện mà trầy xước, chảy máu, bỏng lửa, bỏng nước sôi, cái chuyện đó bình thường. Cái mũi kia mà chọt

vô đó là cái gì mà sợ, nhưng mà do có cái ấn tượng nào đó trong quá khứ cho nên cái nỗi sợ này nó là trở thành một vết hằn hiểu không? không biết bữa tôi có giảng không, tôi quên rồi, kể chuyện một cao thủ có khả năng đánh 100 người. Mỗi lần ông đánh vậy ông nghe ông nó bay là ông rún người liền, mà mình không có tin, mình nghĩ một cái người khỏe như vậy mà tại sao sợ tiếng ông bay, ông chích đúng ra còn không có nghĩa lý gì với ông, mà nói gì tiếng ông bay, mà do ám ảnh ngày xưa, không nhớ chuyện đó?...ngày xưa ghê lắm...cho nên cái gì mình ghét thì mình có một thói quen tâm thức, một cái dấu mòn tâm thức là phải chạy trốn, tổng khứ, giải quyết. Mình tưởng đâu có gì, sai cái ý thức mà trốn chạy ấy lâu ngày nó trở thành một vết hằn tâm thức, một cái dấu mòn ý thức, một dấu hằn tâm lý. Rồi nó trở thành một cái gọi là thói quen. Việt Nam có một câu đi lâu thành đường đó, cái đồng cỏ bao la, mà có nhiều người có thói quen sort cut, thay vì đi đường hoàng, đường này mình đi cắt ngang, cắt ngang, thì nó lại tạo thành một cái góc vuông trên đồng cỏ đó. Hiểu không?

Cho nên cái mình thích cũng như cái mình ghét, mình có lòng mình theo đuổi một cái gì đó, thích nó có riết thành một thói quen. Mình thích ăn cái tiệm Tường ký, cái Phan ký lâu ngày mà mấy cái ký ký đó nó đẹp rồi, mình đi ngang tự nhiên nó cụp tay lái, hiểu không? giờ mình đi ngang cả phê lú, bây giờ nó hết lú rồi mình cũng còn muốn lú, vì ngày xưa mình ghé lú hoài, nó lú thiệt.

Cho nên cái đầu tiên, cái thói quen là một lực đẩy, là một chất liệu tạo nên vũ trụ. Phật gọi đó là Thường Cận Y Duyên, hiểu chưa? khiếp lắm, không có ai tin, không có ai tin là thói quen tạo nên vũ trụ nhưng khi nói tới nơi, bây giờ hiểu chưa? như ngày hôm qua, tôi hỏi bà con, bà con có tin cái trí tuệ nó là một chất liệu tạo nên vũ trụ, hiểu không? Mà khi nói ra bà con có hiểu không? xui một chỗ là học bữa lặn, bữa mọc cho nên hồi quay lại...rồi thói quen là Thường Cận Y, hiểu?

Rồi bây giờ qua một cái Duyên khác, bây giờ tôi muốn nói thêm một chút, tui sợ quên mà hết giờ rồi. Bây giờ qua một cái Duyên khác đó là cái thời điểm khác nhau của các điều kiện, cũng là cái lực đẩy cho mọi sự nó tồn tại và vận hành, có hiểu câu này không? Cái thời điểm khác nhau cũng là cái lực đẩy. Có nghĩa là tôi đang gom các cái Tiền sanh, Hậu sanh Duyên đúng không? các vị có nghe cái mùi đó không? cái lực đẩy. Có nghĩa là các vị phải đồng ý với tôi, phải đồng ý với tôi, là cái chuyện trước sau nó ảnh hưởng ghê lắm có đúng không? Có nghĩa là có những chuyện mà quý vị muốn giúp tôi mà quý vị tới trễ quá giúp được không? rồi sau đó quý vị nói, con nghĩ là con có lòng giúp Sư, con dàn xếp chuyện nhà con tới giúp Sư còn đòi gì nữa? Thừa cô, tôi hẹn gặp cô 7:00 giờ mà 9:30 giờ cô mới tới, hiểu không? Hiểu không? Vợ đẻ kêu mình về, chờ đi bệnh viện, rồi chờ tới thôi nói mình mới về quý vị nghĩ nó muộn quá rồi. Tôi có biết chuyện đó? Chuyện đó đã xảy ra trong phật tử của mình nè, bà vợ rạn sanh ra con, sống không nổi, chết. Tại vì bà bị băng huyết, bà bị mê, rồi đưa con nằm kế bên, y tá Việt Nam, thì nó đã giao cho mình rồi. Nó ra ngoài, nó nói dóc, cần hột dừa sao đó, thì bà bị băng huyết bà ngất. Thì thằng nhỏ kế bên không ai dòm ngó, bắt đầu nó mất thở, nó tím ngắt. Y tá vô nó thấy chết rồi, nó đem vô phòng xác. Các vị có nghe Ngài Hộ Tông không? sơ tở mà đem Nam Tông từ Nam Vang về, thì bữa đó Ngài ngồi thiền, sau đó Ngài xả thiền ra thì có một người phật tử tới thăm Ngài, cái chuyện này cũng hơi riêng tư nên tôi không có nói tên, nói cái ông đó đó, vợ ông đẻ mà ông đi chơi mất tiêu, tội nghiệp đàn bà sinh con không có chồng kế bên. Thì nếu mà 4 ông Sư này mà nghe như vậy thì nói, tẻ quá, tội nghiệp, hiểu không? Nhưng Ngài thì không, Ngài nói bằng mọi giá phải tìm cho được cái ông chồng đó ngay bây giờ, vô bệnh viện ngay bây giờ, coi chừng trễ. Cái người mà nói chuyện với Ngài họ ngạc nhiên tại sao mà Ngài khẩn trương mà cái chuyện đó vốn dĩ xưa giờ Ngài toàn là thiền, giới, bố thí, hiểu không? các vị có bao giờ, ngay cả tôi các vị có nghe kêu quý vị đi nuôi bệnh, thăm để ai chưa? Bữa đó, giống như là Ngài không kịp nữa vậy, hiểu không? nói không hiểu. Rồi thì cái người đó họ vì quý Ngài quá họ mới xách quần, xách áo họ chạy hộc tốc lôi cái thằng cha đó đang đi với bà mẹ về, mà nói ông là sợ Ngài, sợ là quý đó, nghe nói Ngài là ông hết hồn rồi. Ông còn chửi cái người kia tại sao đi nói với Ngài? Tôi không biết mà Ngài kêu. Thì ông chạy riết vô bệnh viện. Thì thấy vợ nằm có mình hỏi con đâu? nó đem đi xuống dưới kia rồi. Thì dù sao cũng có chút tình mẫu tử ông chạy xuống dưới. Thấy con, ông hốt đem lên. Hốt đem lên phòng, giống như Paṭācārā con chết rồi mà trong cơn tuyệt vọng có còn cứu được không, còn cứu được không? Thì ông bác sĩ trưởng ở bên Tây về, sao ông dòm nói chưa, còn, còn hai hơi nữa mới đi. Rồi ông vô ông làm tất cả biện pháp, cuối cùng đưa bé gái đó nó sống, hiểu không? Và đưa bé gái đó bây giờ nó đang ở bên Atlanta. Mà

năm nào tôi cũng về tôi thăm nó, không phải vì tôi thương nó, mà vì chồng của nó rất là thương tôi. Năm nào tôi về, anh cũng chở tôi đi Alabama chơi. Mà tôi nói người Việt Nam mình có tiền, năm nào cũng nên đi Ấn Độ một lần. Còn tôi về Mỹ, năm nào tôi cũng đi Alabama hết. Bây giờ nó có Unclaimed Baggage Center, mỗi năm có cả triệu cái hành lý thất lạc, quá 6 tháng nó tổng về đó, nó mới tuôn đồ trong đó ra nó bán rẻ xìn, hiểu không? Cho nên năm nào trẫm về, lớp học không quan trọng, nhưng mà quan trọng là thành kính, hành hương về đó, cái lòng nó mới yên. Mà chồng của bà đó là chở tôi đi. Từ Atlanta đến đó có 2 tiếng. nhờ vậy mới biết chuyện đó. Mà cái chuyện gì mà nó oan ức, à trẽ. Có nghĩa là Ngài kêu trẽ là chết, mà cái thằng ông chồng đó tới trẽ cũng chết, mà cái ông bác sĩ mà ra tay trẽ cũng chết, mà nếu mà cái cơ thể đứa bé đó mà nó yếu sớm quá nó cũng chết. Nói chung là nó ráng ráng được ít lâu Bác sĩ nói còn có 2 hơi, nó tím ngắt rồi, biết Việt Nam không? Việt nam mà rờ vậy (đề tay nơi lỗ mũi) không thấy gì cho mày đi. Cái gì để giữ nó lại trong phòng lạnh nó không chết, tôi nghĩ không phải phòng lạnh đâu, phòng máy lạnh chứ không phải ngăn lạnh, ngăn lạnh là nó đã die rồi, bẻ dài nó có 2 gan, chắc phòng máy lạnh, chứ ngăn lạnh chắc đem ra là xả đá...nói lộn hoài kỳ ghê. Mình hay bị lây lăm, gặp mấy đứa mất trí nhớ hay bị lây. Xả đá để defrost để cứu được, ghê lăm. Bà con đừng ngạc nhiên tại sao tôi không có vợ, tôi không có con mà tôi có thể share với bà con rất là nhiều chuyện sâu kín là bởi vì nó đề tôi ra, nó bắt tui nghe và có nhiều trường hợp các vị biết lúc 2 giờ sáng mà không có ngủ đó, nó kêu nó tâm sự, có nhiều cái chuyện mà tôi bức mình, mà có nhiều chuyện hay quá là tôi nói vậy hả, nhiều chuyện ly kỳ lắm, khó tin mà có. Họ nghĩ mình giống như cái chỗ trút vậy đó, như có ông Linh mục đó, ông vô ngồi có cái màn che cho con chiên xin tội. Nó nói thừa Cha con mắc tội lớn, tội kiêu ngạo, cả cái xóm này con thấy không có ai đẹp bằng con. Cái ông vạch màn ra ông coi, ông nói không, đó không phải là kiêu ngạo mà nhâm lẩn. Nhiều bà hay xin tội với tôi lắm, có bà thấy tôi hãy kể, nên dặn sư có kể nhớ đừng nhắc tên con. Có cái bà đó bà giận chồng bà, bà nói chuyện chồng bà xong, Sư đừng nói ai biết nha, đừng nhắc tên con, nhắc tên ảnh được rồi, ngu vậy đó, quá ngu, nhắc tên thằng chồng thì nó lòi ra tên con vợ, bà giận quá giận, bà muốn cả thế giới biết thằng chồng nó tệ, kể xong, mà thôi Sư đừng cho ai biết chuyện của con, ảnh thì được, nói tên ảnh ra đi, cho số nhà luôn cũng được, nhưng bà quên là nói vậy nó ra hết rồi.

Tùy thuộc vào sự trước sau mà tác động của nhân đối với quả sẽ như thế nào? Có những trường hợp nhân phải đến sau hoặc đến trước hay cùng lúc. Học các Duyên này để ta thấy rằng đối với điều thiện lúc nào cũng là trẽ, hiểu không? nhưng bên cạnh đó ta cũng thấy rằng hễ có lòng tu thì không bao giờ là muộn. Có phân biệt chữ trẽ với chữ muộn không? Quan trọng lắm, hiểu được cái này quan trọng lắm, Sư hứa, sư rước con lúc 9:00 giờ, mà 9:30 sư tới trẽ nhưng mà muộn thì chưa, tức là còn giải quyết cái chuyện đó kịp.

Cho nên bây giờ bữa nay nó mới lòi ra một chuyện là không được học cái này. Bởi vì bữa nay tôi mới tóm tắt từ. Tại sao mình học cái Duyên đó, mình học là để mình thấy mình là đồ rắp đúng không.

Bây giờ mình học qua cái khác. Học về mấy cái đó để thấy rằng đối với cái thiện luôn luôn là bị trẽ. Học về cái chuyện mà nhân tới trước, nhân tới sau, nhân tới cùng lúc thì để mình thấy rằng lúc nào mình cũng đang trong tình trạng trẽ hết. Tuy nhiên, cũng nhờ học cái đó mà tôi thấy là không bao giờ là muộn, nghe như vậy khoái quá, quên cái câu lúc mà nào cũng trẽ mà chỉ nhớ cái câu không bao giờ muộn, thế là muộn thiệt, muộn hơn. Cho nên đây là lý do tại sao trong kinh nói có hai cách nghe Pháp.

- Người ta nghe như là người ta thích, hiểu như là người ta thích.

- Thứ hai là hiểu như là người ta muốn.

Mà cái nhớ cũng vậy, có biết không? Người ta chỉ nhớ cái gì người ta thích thôi, chứ người ta không có nhớ những gì cần thiết, hiểu tôi nói không? rồi đừng có trách tại sao trí nhớ tôi kém, không phải? Tại vì trong đó nó có cái filter, nó lọc, nó lựa cái gì nó thích, nó nhớ. Mà muốn cái gì mà tốt cũng nhớ là mình phải có thật nhiều cái niềm yêu đối với cái thiện, hiểu không? Thì cái thiện nào mình cũng thích hết mình cũng chứa. Còn đằng này cái tình yêu mình đối với cái thiện nó nghèo quá. Cho nên là mình lựa cái thiện nào mà phải chiền giòn, phải có nước sốt, có rau sống mình mới chịu. Còn cái thiện nào mà nó lạnh ngắt, nó mềm xèo đó là mình đẩy nó qua một bên, các vị biết dân nấu ăn thì nguyên liệu có đủ thứ hết, có cái thì... Như cái vỏ quế thì nó phải cứng, nó phải khô, rồi cái

tàu hủ ky thì nó phải sao, rồi cái tàu hủ chiên nó phải làm sao, rồi tiêu, đường, ớt, tỏi, xì, dầu, nước mắm, mỗi thứ nó phải làm sao. Còn đấng này mình cứ nấu ăn mà mình cứ lựa cái gia vị nào mà cái hình dáng màu sắc nó như ý mình, mình mới mua. Bởi vì mình có nấu ăn được không? có hiểu tôi nói gì không? Nấu ăn Việt Nam là sợ mùi nước mắm hiểu không? Là thua. Nấu ăn mà sợ cất hành cay, chảy mắt, chảy lệ, đẹp, thua. Rồi nấu ăn mà sợ đường là có hại, sợ muối là có hại, thì dĩ nhiên các vị ăn bị bệnh thì phải kiêng, nhưng mà khi mà nó bị kiêng nhiều quá đó thì mới quý vị nấu quý vị ăn một mình nha.

Bởi vì bên Virginia có một ông đó và bên New Jersey cũng có một ông giống nhau là đi nghe đạo ở đâu nghe mấy thầy phán là tu hành thì phải đơn giản không có tìm cái tốt, không có tìm cái ngon. Câu đó quá đúng nhưng mà họ đi hơi xa, họ về nói với vợ, mình bây giờ không còn ăn món này, món nọ nữa mà bây giờ càng đơn giản càng tốt. Thì bà là người đầu tiên hưởng ứng câu nói đó bởi vì bà là người nấu ăn rất dở. Bà nói ừ em nghĩ là từ lâu rồi, Thầy là chỉ nhắc lại cái điều là em nghĩ thôi. Thế là kể từ ngày đó cái quãng đời mà đầy đọa của ông chồng là chính thức bắt đầu, là nằng ra nằng mua tàu hủ, mua cà rốt, khoai tây, nấm, nằng về nằng chặt, chặt, bỏ vô, chặt, chặt, bỏ vô, tu hành không có nêm nếm, mình chỉ kích thích cái khẩu dục thôi, thêm cái bột nêm, toàn là đồ tàu nên ăn không có tốt. Thế là nằng chỉ xài thường tí muối của mỹ, rắc muối và đường của mỹ, rắc vô xóc, xóc, xóc nấu, đem ra nhai, nhai, nuốt. Thì buổi đầu ông chồng thấy được quá, thấy hai đứa tu hành như thế này mau về, mau vắng sanh, tại Bắc Tông mà. Cuối cùng nó mau vắng sanh thiệt là bởi vì nó bị suy kiệt, nó bị suy kiệt. Thì buổi đầu cứ mình tu tinh tấn để vắng sanh theo cái nghĩa positive. Họ ăn thời gian phát hiện là nó vắng sanh theo cái nghĩa negative. Bây giờ ông chồng xanh lè à. Mà tui thương chỗ này, đi gần ông tui thấy tui mập, tui vui lắm. Hồi đó ông là 80kg mà bây giờ ông coi chừng, hồi đó là 84kg giờ còn có 48kg, thì bà nói cũng 2 số đó thôi mà bây đặt cái làm chi, nói 84kg giờ còn có 48kg thì ốm hơn tôi, tôi 54 thì coi như là... quá đáng, hiểu không? Tùy thuộc vào cái nền tảng Tâm thức, vốn liếng tâm linh của anh mà anh có khả năng đón nhận bao nhiêu thứ từ cuộc đời đó. Trong đó gồm cái thiện và cái ác, hiểu không? Hai thằng đều là đại gian, đại ác hết. Nhưng mà cái ác của hai thằng nó khác nhau. Có thằng thì ác, có thằng thì tham. Có đứa ác nó nặng về sân, hiểu không? Đứa cái ác của nó tập trung vô cái chuyện thu gom tài sản của người khác bắt kẻ người ta có đồ máu, đồ lệ, miễn là nó thu gom, đúng không? Còn có đứa nó thấy người ta đồ lệ thì nó thích, chứ nó không có nghĩ đến chuyện thu gom đúng không? thì 2 thằng đều ác hết đúng không? Mỗi đứa ác kiểu.

Thì thiện cũng vậy. Tùy thuộc vào cái nền tảng tâm thức, tùy thuộc vào cái vốn liếng tâm linh của mình nhiều đời nhiều kiếp. Tùy thuộc vào cái khuynh hướng tâm lý nhiều đời, nhiều kiếp mà có bao nhiêu cái thiện được mình coi là tâm đắc, được mình xem là ruột biết chữ ruột không? có nghĩa như tử không? Cho nên đừng có nói tôi là phật tử, phật tử là giống nhau, sai. Cái tử của bà này không giống cái tử của bà này. Rồi sai nữa, tử không phải là cái chứa, tử là cái your favorite, bà hiểu tử là cái tử chứa thấy chưa? Tôi đang hỏi, hoặc khi tôi nói chữ gì thì tôi hay hỏi có biết chữ đó không? Vì không hiểu là tôi giảng cả buổi là cứ theo cái hướng đó, nó hiểu bậy hoai hoai mà cái tử không phải là cái tử chứa. Tâm đắc, cái favorite của mình, chứ không phải là chỗ chứa. Nhiều khi người ta nói học tử, học gạo biết không? Việt cộng bây giờ nó có từ học đối phó đó. Học đối phó là học gì? Tức là nó đón cái đó là thầy sẽ ra đề, nó chỉ chơi có nhiều đó thôi. Còn học gạo có nghĩa là không cần hiểu, cứ học thuộc lòng thôi. Còn học tử là cũng học vậy đó, học tử, học gạo, học đối phó. Học đối phó cái nghĩa nó khác một chút. Nhưng mà cái chữ tử đây, nói trúng tử là trúng ngay cái mà mình đã chuẩn bị, trúng ngay cái mà mình đã tâm đắc. Mỗi người có tử khác nhau, mỗi người có chỗ chứa khác nhau. Cái tử của cô lạ quá, tử xưa lắm rồi, hiểu hả? Thì tùy thuộc vào cái khuynh hướng của mình đối với thiện ác ra sao mà khả năng đón nhận ra sao, xong chưa? Cho nên có những cái trường hợp mà cái quả nó cần đến cái sự.. nó cần đến cái nhân có trước hay là nhân có sau, có hiểu cái đó không? ví dụ như mình tu học thì chuyện mà có một cái trú xứ đằng hoàng đó nó có cần thiết cho cái chuyện mà mình ngồi thiền không? có chuẩn bị trước đúng không? nhưng mà trong lúc mình ngồi xếp bằng đó, thì mình phải ngồi thẳng lưng, cái chỗ ngồi phải đằng hoàng, thì cái thời gian chuẩn bị chỗ ngồi, thời gian chuẩn bị cái căn phòng cái nào trước, cái nào sau. Đúng không? Rồi khi mình ngồi đó mình phải làm sao để đừng nghĩ chuyện tầm lum. Thì cái chuẩn bị ngay lúc đó luôn, hiểu không? Cũng cái chuyện tu thiền mà mình cần rất nhiều chuẩn bị, mình có những

chuyện chuẩn bị phải làm trước đó là vài năm, vài tháng, vài tuần. Tôi biết có nhiều người đó định có một căn phòng này chuẩn bị tới vài năm có biết không? vì nhà nó không có phòng. Cho nên họ cứ đi làm mà bận rộn cuối cùng họ phải nghĩ đến chuyện cất một cái kho bên ngoài, họ mới đem, họ mới dọn trống một cái phòng trong đây ra ngoài, mà mất mấy năm, hiểu không? Mà chưa kể cái chuyện nữa là phải chờ đứa con gái, đứa con trai nó đi học xa, chứ còn nó ở nhà nó xài cái phòng đó mình cũng kẹt. Mà thêm là cái thằng con trai nó hay nghe bình bình bình là phải chờ cho nó đi xa mình mới dọn được cái phòng đó. Mà không phải mình nghèo mà chỉ vì muốn ở gần chung với con nên phải chấp nhận mọi thứ thuộc về con, thế là muốn có cái căn phòng đó phải mất mấy năm, mọi người có biết không? Bữa nay khi mà tôi phát ngôn mấy cái chuyện này, bà con thấy ồ thì ra mấy cái chuyện mà có được 15 phút ngồi thiền không phải là dễ, hiểu tôi nói gì không? 15 phút mình ngồi thiền yên đó không có dễ khi đó cần rất là nhiều điều kiện, thí dụ như vừa rồi vợ chồng Tâm My trước đây, bây giờ thì không, họ từng có ý là họ muốn tôi ở lại đây trong thời gian tôi dạy. Nhưng các vị tưởng tượng bước ra thì gặp mấy người thì tôi không thoải mái và thêm nữa cái dạng như vậy nè, nhà cũng là dạng nhà sang trọng nhưng mà tối ngày tôi giống như con chuột, chuột bạch ở trong cái lồng sơn vậy đó, cứ lần quần, lần quần mà nhốt riết tôi ra tôi cắn à tại vì chuột mà nhốt nó, nó khủng thà là đem tôi ra ngoài một cái apartment nào đó mà nó gần rừng á, thì tôi ra tôi lang thang ngoài đó tới giờ dạy tôi đi Uber tới đây, tui dễ chịu, chứ còn nhốt tôi trong đó, tới giờ tôi bùng vô giống như thăm tù. Mà mình là con chuột bạch, thì chuột mà nhốt nó khủng nó cắn con mèo luôn.

Cho nên, tùy vào cái căn cơ của mỗi người. Tùy vào cái sự kiện, sự việc mà ta cần đến các điều kiện thời khắc khác nhau, xong chưa? Có những trường hợp nhân có trước, có những trường hợp nhân phải có sau, có những trường hợp nhân và quả phải cùng có mặt, có trường hợp nhân phải biến mất thì quả nó mới trời ra, hiểu không? Ví dụ như cái nhà này tui tui chỉ có thể ở đây một cách tuyệt vời là khi nào vợ chồng Tâm My có cái nhà dư ở hết bển, đến giờ thì bà con kéo qua đây còn bình thường chỉ có 4 ông sư ở đây là số 1, hiểu không? Chỉ có trường hợp đó thôi chứ còn 2 vợ chồng, còn bà má thì thế nào cũng có 1, 2 người ở lại, ví dụ như vậy là thành nguyên một cái chuông chuột thì chết luôn, con đi ra, con đi vô chút chút chút là khỏi tu hành. Trong đó có nhiều tướng tinh mạnh, chuột nó đòi qua mèo nữa.

Bữa nay tôi mừng quá, tôi thương quý vị lắm bởi vì cái kiểu học của quý vị là nó cho phép tôi chiều nay tui dẹp cha cái lớp luôn, thương là thương chỗ đó, đòi tôi luôn luôn chủ trương là sống phải đắc nhân tâm, mình đến chỗ nào mà cho người ta vui mà mình đi người ta cũng mừng, mình tới là người ta phải vui mà mình đi là người ta phải mừng cái đó là mình sống thành công. Chứ còn mình đến người ta vui mà mình đi buồn, người ta tiếc là sai. Mình đi người ta mừng, vừa đi là người ta lấy chổi quét liền là khá.

Tiếp theo là Tương Ứng Duyên và Bất Tương Ứng Duyên. Không mình đừng ghi tên, mình chỉ ghi cái ý thôi. Có trường hợp nhân quả phải hòa tan và đang xen, mà chẳng cần ghi, hôm qua mình ghi rồi, cái cô...nói tôi giảng vui và trùng lặp. Có 3 lý do tại sao trùng.

- Có những chuyện quan trọng là tôi nói tới, nói lui.

- Thứ 2 là vấn đề liên quan.

- Thứ 3 là sức nhớ của quý vị giỏi quá, không có trùng lặp quên sạch, hiểu không? Mà tôi lựa những cái căn bản nói tới, nói lui, nói tới, nói lui mà thương lắm, quý vị thì tệ thiệt. Nhưng mà có nhiều chỗ khi mà tôi nói riết đó. Bây giờ họ quay qua họ cảm ơn cái nói đó. Họ nói bây giờ chúng con thấy Sư vừa mấp máy là con biết Sư tuôn cái gì rồi. Bây giờ bài nó như cháo vậy đó. Nghĩa là họ không thích nghe Chế Linh nhưng mà cứ hàng xóm cứ cho nghe riết, bây giờ nó vừa nhấp cái là biết Chế Linh hát cái bài gì, đó thì bắt đầu nhập tâm. Vì có hai thứ làm cho mình trở thành thói quen.

- Một là ghét.

- Hai là thích.

Họ thích nghe cái gì lạ, cái gì vui nhưng mà cứ nghe, cái mà nó nhàm đó lâu ngày họ thấy không nghe thì tiếc, cũng phải nghe, nghe cái nhàm mình bực, nhưng mà chính cái bực đó cũng là một vết hằn. Nếu bây giờ những định nghĩa về WHAT, về HOW, về Tứ Đế, về Bốn Niệm Xứ, mà lâu lâu, đó là niềm vui của tôi. Tôi chết để lại 80 cái chùa, tôi không khoái, mà tôi khoái để lại những dấu ấn về giáo lý, tôi thích. Bởi vì tôi chủ trương là chùa không tạo ra người, nhưng người tạo ra chùa. Chỉ

cần ở địa phương nào đó, một tiểu bang xa xôi nào đó, có người nắm vững giáo lý. Chỉ cần hai vợ chồng thôi, có thể lập nên một đạo tràng. Và hôm nay, tôi rất là cảm ơn Ngài Goenka, một cư sĩ, một vợ, sáu con. Nhưng mà Ngài đã kịp thời để lại một cái dấu ấn rất lớn cho toàn thế giới. Đó là có nhiều thiền viện mà Ngài chỉ ghé về có 1, 2 lần, có nhiều thiền viện, nhiều trung tâm mà Ngài chưa tới lần nào hết mà là do những thiền sinh của Ngài họ ở địa phương nào đó mà tới một chỗ nào đó, họ nghe Ngài giảng xong rồi trở về cái chỗ của họ và họ lập một cái thiền viện. Và vì Ngài không về được cho nên họ đi họ rước mấy cái băng giảng của Ngài về, rồi về họ mới mở ra ra dân địa phương tới thu. Vậy mà có rất nhiều thiền viện người ta đã thành công. Như hôm nay là bên Thụy Sĩ, bên Anh cũng có nhiều thiền viện, bên Mỹ thì khỏi nói rồi. Thì dĩ nhiên họ đâu có gặp Ngài nữa nhưng mà họ nghe băng giảng mà chưa hết, họ đi mạnh lắm, họ lấy cái băng giảng họ dịch ra từ tiếng Anh, Ngài giảng bằng tiếng Anh, dịch ra tiếng Pháp, tiếng Đức và có cả tiếng Việt nữa. Họ chuẩn bị cả cốc băng như thế này, họ thấy có người nào nói tiếng nào, người muốn nghe tiếng gì thì họ... một là họ đưa người đó về nghe riêng, còn hai là họ phát chung cho nghe cái đó. Thì sẽ có một ngày không cần thầy nữa, coi như tu bằng một cái cách mà cắt rún, không cần gặp thầy chỉ cần để cái bình sữa đó tự đưa bé nó bỏ tới nó mở cái microwave rồi nó hâm rồi nó làm luôn. Nó không biết xài microwave chắc cũng hết bú luôn quá. Thì đó là... Tôi muốn có một ngày mà Chư Tăng ở trên toàn cầu không quan tâm đến chuyện xây cất, chuyện đó để phật tử họ làm, và chúng ta sẽ luân phiên với nhau đi các đạo tràng như thời Đức Phật vậy. Chuyện về xây dựng, tiền nông, nhà bếp, rồi nấu ăn, là phật tử lo hết, điện nước phật tử lo hết. Mấy Sư phải là những người hướng dẫn pháp học hoặc là pháp hành, hiểu không? hiểu tôi nói không? Và đi luân phiên nó hay hơn là bỏ cả mấy chục năm đời tu, công xương sống, công xương sườn, làm một cái chùa rồi các vị biết rồi, khi cô này giận, ông kia buồn, phải năn nỉ, phải giải thích, phải hòa giải, rồi cứ tụng đám này, tụng đám kia, bản thân mình không có thời giờ, mà người kia cũng không có thể được nghe học cái gì hết, ông sư phải giỏi. Hành giỏi là cho mình mà học giỏi là cho người. Còn nếu vừa học, vừa hành giỏi thì cho mình và cho người. Ông sư có hai loại.

- Một là có cái để cho người ta nhìn.

- Hai là có cái để cho người ta nghe.

Mình giỏi là mình có cái để người ta nhìn. Còn mình có viết lách thì có cái để cho người đọc. Còn tệ nhất mình cũng phải giỏi, mình cũng có cái cho người ta nhìn, nhìn cái gì biết không? Nhìn cái kiểu sống của mình, cách đi, cách đứng của mình, cái gương lành của mình.

Tôi phải công tâm mà nói ba vị sư ngồi người cạnh tôi điều là những vị có cái để quý vị nhìn. Các vị có thể không phải là những người giỏi, nhưng phải nói rằng các vị có tâm quyết, có hy hiến. Ba vị có hạnh phúc vụ rất là tốt. Đặc biệt là... ví dụ như sư Bửu Tâm, sư có cái gọi là mật hạnh, sư tinh tấn mà sư lại không muốn ai biết. Ngày hôm qua các vị rất ngạc nhiên, tại sao tôi khen sư bởi vì ở đây có lẽ không có nhiều người biết sư nhưng mà cái mà tôi đặc biệt tâm đắc mà tôi muốn các vị lưu ý. Tu hành không ham mê danh lợi, đó là tốt. Nhưng còn muốn người khác biết mình không ham danh lợi, chưa khá. Vậy là chúng sanh có 4 hạng

- Hạng 1, ham mê danh lợi.

- Hạng 2, không ham mê danh lợi nhưng còn muốn người khác biết mình không ham mê danh lợi, hiểu không?

- Cái hạng thứ 3, không ham mê danh lợi mà cũng không muốn người khác biết mình ham mê danh lợi.

Có 3 hạng người như vậy, nghe kịp không? Cái hạng thứ nhất là tệ quá, thích tùm lum, thích đủ thứ. Cái hạng thứ 2 không thích gì nhưng lại muốn người khác biết mình không thích gì, có nghĩa là mình cũng thích cái và mình giữ lại cái. Cái hạng thứ ba đó là thấy cái chuyện mình không thích gì là nó bình thường.

- Và cái hạng thứ tư là không thấy là mình không thích gì, hiểu cái đó không?

Tôi hỏi quý vị có 2 câu nói này quan trọng nè. Tôi nghĩ rằng các vị không làm chuyện đó, I think tôi nghĩ quý vị không làm chuyện đó. Thứ 2, tôi không nghĩ quý vị làm chuyện đó. 2 cái này khác hay giống? một cái là I don't think, một cái là I think you know, có hiểu tôi nói không? khác hay giống? sâu lắm, có học phật có dịp ngồi lại với nhau thì chúng ta mới có dịp hiểu ra những chuyện mà từ đó giờ mình tưởng mình biết rồi hoặc là cái gì nó rui bu nhưng không đâu quý vị, không có cái gì là

rùi bu hết chỉ có quý vị là rùi nó bu thôi, chứ không có chuyện gì ruồi bu hết, mà cái nhà cát chỉ cho lớn mà cái mái mua không nổi, trước sau thì mình dẹp đi, đổi cái nhà này dễ thương mà mình dạy, mình tập trung hoài một chỗ, mình đổi nhà khác, đủ chưa không? xa hay gần? rồi mình đổi đi. Nhưng mà mai mốt mà để con, để 5 đứa rồi mình dạy ở đâu? Ai mới kêu? Thầy ơi, ai mới kêu. Rồi, tôi nói cái gì tôi quên vậy? I d'ont think... Rồi, đúng. Nó khác nhau phải không? Thì hồi này cái hạng thứ nhất là đam mê danh lợi...

Không có pin không chịu nói, có nhiều người bắt cả đám chụp hình xong rồi nói chụp cho vui chứ máy hết phim rồi. Làm cả đám đứng làm dáng rồi tùm lum hết, cuối cùng họ nói chụp cho vui vậy thôi, tôi thử cái độ kiên nhẫn của quý vị, có ông thầy bói kêu tôi xòe tay ra như thế này, rồi ông kêu giang ra, úp lại, xong nói cô là người dễ dạy, xong. Kêu mở ra rồi xòe, rồi co, rồi bật, rồi búng xong rồi lật úp, rồi cuốn lại, rồi tùm lum, cuối cùng phán câu là cô là người dễ dạy. Có ông còn chơi ghê nữa, đưa chiếc lá, đưa cây que kêu chọt chọt, người ta cũng chọt, rồi nói anh là người xỏ lá, anh kia ảnh tưởng chọt có gì hay, ảnh chọt, chọt chọt, thì nói ảnh là xỏ lá.

Thì cái hạng đầu tiên đó là đam mê danh lợi cái gì cũng thích, thích lợi, thích lộc vật chất mà cũng thích được khen, đó là hạng một.

Hạng thứ hai, không thích vật chất, không đam mê lời khen, không thích vinh danh, đó là hạng thứ hai, không thích mấy cái đó nhưng còn muốn người khác biết mình không thích.

Hạng thứ ba, không thích danh lợi và cũng không muốn người khác biết mình thích danh lợi.

Hạng thứ tư, không có màng cái chuyện mình không thích, bởi vì lúc bây giờ nó đã trở thành là your nature, tự nhiên rồi, hiểu không? Còn thấy mình tu là có nghĩa là mình còn đang cố gắng, hiểu tôi nói gì không? Có nhiều người cái chuyện vệ sinh đối với họ là chuyện tự nhiên biết không? Có nhiều người họ tắm 1 ngày 3 lần họ nhớ các vị biết không? Họ thấy cái đó là hay. Mặc dù họ không có khoe, ai khoe kỳ vậy nhưng mà còn..có nhiều người chuyện vệ sinh đối với họ là chuyện tự nhiên, không có tắm là họ còn khó chịu nữa, có không? Cái sạch nó có nhiều cách. Có người sạch mà muốn người khác biết. Có người sạch mà bản thân còn nhớ. Còn có người sạch, họ không để ý luôn, họ quen luôn. Có nghĩa là cầm cái ly lên là lau cái ót liền, không có giọt nước nào ở dưới hết. Mà cái chuyện đó mình thấy chứ họ coi như họ cũng không nhớ luôn, có cái đó không? có đó. Cầm cái đĩa lên, một tay là cái đĩa là tay kia là lau liền, cái miếng giấy hồi này đó, cầm lên là đi luôn. Có nghĩa là họ ra khỏi cái bàn là cái bàn clear, empty. Mà họ có cần nhớ cái đó không? mà trong khi đó nhiều người mỗi lần mà ra tay là muốn người khác thấy, thấy mình kỹ, có, tôi biết có. Có nghĩa là muốn người khác thấy mình này nọ. Làm xong rồi còn quay qua, nói em được cái sạch lắm. Nhất là lại nhà người ta nói cho người ta vui, mà lại nhà bà thì đi vô không biết đi ngã nào.

Tôi có biết nhiều người phật tử họ phân sơn dữ lắm, thơm phức, xài đồ hiệu. Mà lại nhà họ thì dép từ ngoài cửa vô tới trong phòng khách. Thời gian mà bước vô nhà họ mất khoảng tầm 15 phút để tránh các dép giày và đồ nhỏ. Thời gian họ nói với tôi là thời gian họ đi mua một đôi giày, nó nhanh hơn thời gian họ đi kiếm nó, bởi vì 2 chiếc ở 2 đầu đó, đầu đầu sông, đầu cuối sông, uống chung dòng nước vằm cỏ đông. Rồi thời gian đi mua giày nó nhanh hơn thời gian đi kiếm. Mà tôi hỏi tại sao không dứt, họ nói tiếc. Họ nói hy vọng có một ngày mà hai đứa nó tìm thấy nhau trong đời giữa dòng đời xuôi ngược đó thì sẽ có lúc gặp, mình cứ đá tới, đá lui, nó sẽ có lúc nó gặp. Họ còn nói với tôi rửa mù ở biển mà cũng có lúc chọt lên trúng lỗ ván mà. Nó bày như vậy đó, mà nó đi đâu nó cũng nói về vệ sinh mới ghê, mà nó còn đem chuyện trong kinh ra nữa, rửa mù mà còn chun được lỗ ván, ở dơ mà nó triết lý kinh khủng.

Nhưng thật ra cảm ơn bà con rất là nhiều, bữa nay mình gặp nhau lần cuối rồi. Học về Tương Duyên. Có trường hợp A giúp B bằng cách là hòa tan. Có trường hợp A giúp B bằng cách là nhân và quả phải cách ly và biệt lập. Biệt lập để hai đứa cùng độc lập, giúp nhau trong cái quan hệ độc lập ấy, hiểu hả? Cái chuyện đó rất là quan trọng.

Bà con đang học tới, bà con nghĩ cái đó có gì đâu liên quan tới tu hành, có chứ, có chứ. Ví dụ như phát triển... mình nói tu là tu tâm thôi, tu là Giới, Định, Tuệ, tu là thiền Định, kham nhẫn, Trí tuệ này nọ, chứ vật chất không cần, sai. Những cái giá trị tinh thần đối với chuyện tu hành của mình nó là Tương Ưng Duyên, hiểu không? Nó là những cái điều kiện mà hòa tan vào cái nội tâm của mình, hiểu không? hôm qua tôi giảng thì nhiều người không hiểu. Mình có cần 2 thứ điều kiện, điều kiện trong và ngoài.

Điều kiện trong tức là Tương Ứng Duyên, nhưng mà họ nói tu hành không cần vật chất nó sai hay đúng? bởi vì vật chất tuy nó không có hòa tan vào trong tâm của mình hiểu không? giống như Giới, Định, Tuệ là nó là những giá trị cần có để hòa tan trong người mình đúng không? nhưng mà vật chất nó không phải, nhưng mà nó có cần chứ, hiểu không? thì những cái hỗ trợ của vật chất dành cho tâm hồn gọi là Bất Tương Ứng Duyên, còn những hỗ trợ...những giá trị tâm linh với nhau thì gọi là Tương Ứng hiểu? hôm qua tôi thấy cái mặt quý vị đơ quá tôi ví dụ thế này, tôi ví dụ tạm thôi, sự giúp đỡ của mấy ông nam đó với chúng tôi là Tương Ứng Duyên. Sự giúp đỡ của quý vị nữ dành cho chúng tôi là Bất Tương Ứng Duyên, mà hai cái đó có cần hết không? Bây giờ tôi đẹp mấy bà nữ qua được không? không, why? bây giờ tôi hỏi, tôi không cần nữ, đẹp, không muốn thấy người nữ trong chùa được không? Tại sao? Đói, đúng không? Nhưng mà vì mấy vị cần quá, tôi đem vô phòng tôi đóng cửa được không? Vậy thì phải giúp tôi bằng cách nào? Bất tương ứng duyên. Rồi cái gì nữa? Liên khứ Duyên, bằng cách vắng mặt. Bây giờ nói trách Sư nói trùng lập, không nói nó quên. Cho nên mai một, quý vị cứ thấy tôi lâu quá mà không có tin tức, quý vị cứ nói là Sư coi coi ai là Tương Ứng, ai là Bất Tương Ứng, nhớ lựa ra nha Sư, là tôi hiểu rồi, hiểu không? Mà gọi hỏi Sư đang làm gì đó? Tôi nói đang Tương Ứng Duyên với một cô ở đây nè, hiểu không? chúng tôi đang hòa tan vào một khối đây nè, hiểu không? Bây giờ hiểu chưa? Hiểu hả? không hiểu tôi này hòa tan thì hiểu, cái người nào mà hòa tan là hiểu, chỉ cần gọi phone qua nói là tôi đang Tương Duyên với chị Chi là ở tôi đang về nhà bà, không hiểu?

- Giúp nhau bằng cách có mặt trước.
- Giúp nhau bằng cách có mặt sau.
- Giúp nhau bằng cách cùng có mặt.
- Giúp nhau bằng cách hòa tan.
- Giúp nhau bằng cách là cách ly và độc lập.

Càng nói trùng lập, nói riết, riết, nó thấm vô đầu, các vị bước ra đường, các vị biết đời sống của mình nó được cấu tạo bằng vô số điều kiện và những điều kiện ấy nó giúp nhau bằng nhiều cách, có khi nhiều cách nó khác nhau 100% hiểu không? Và như vậy tôi nhắc lại học 12 Duyên Khởi để biết cái WHAT, để biết cái gì đã cấu tạo nên cái dòng luân hồi, cấu tạo nên cái con người này. Và 24 để biết cái chữ HOW có nghĩa là biết rõ 12 cái này nó đã hoạt động ra sao để giúp ta..và chữ HOW đó chính là cái nào phải có trước, cái nào phải có sau, cái nào phải cùng lúc, cái nào phải hòa tan, cái nào phải cách ly. Chúc mọi người một buổi chiều vui vẻ.